

Львівський державний університет
внутрішніх справ

Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві

Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції

18 жовтня 2019 року

Львів
2019

УДК 159.942.5;159.98.+316.613.5
П86

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Львівського державного
університету внутрішніх справ
(протокол від 25 вересня 2019 року № 2)

У к л а д а ч

З. Р. Кісіль,

доктор юридичних наук, професор,
декан факультету психології Львівського державного
університету внутрішніх справ

П86 **Психічне** здоров'я особистості у кризовому
суспільстві: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-
практичної конференції (18 жовтня 2019 року) / уклад.
З. Р. Кісіль. Львів: Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2019. 312 с.

Збірник містить тези доповідей та повідомлень матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психічне
здоров'я особистості у кризовому суспільстві», яка відбудеться
18 жовтня 2019 року у Львівському державному університеті
внутрішніх справ.

У публікаціях українських учених та молодих науковців
розкрито актуальні проблеми психічного здоров'я особистості
сьогодення, а також задіяння й реалізації інноваційних методів
та технологій щодо його збереження у кризовому суспільстві.

Опубліковано в авторській редакції.

УДК 159.942.5;159.98.+316.613.5

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2019

Борисенко О. М.	
ВПЛИВ МАЙНДФУЛНЕС-ПРАКТИК НА ВПЕВНЕНІСТЬ У СОБІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	37
Борисюк О. М.	
ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	40
Бригадир М. Б.	
ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ТА КРИТЕРІЇВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я.....	44
Вавринів О. С., Яремко Р. Я.	
ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ ДО РИЗИКУ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ.....	48
Василюк Н. М.	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЯВИЩА МОБІНГУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	50
Воронова О. Ю.	
РЕФЛЕКСИВНИЙ КОМПОНЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я.....	53
Галян І. М., Галян О. І.	
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ТА СКЛАДНІСТЬ ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЙ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СМИСЛОЖИТТЄВОЇ СТІЙКОСТІ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ.....	57
Ганаба С. О.	
ЕВРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛОГОТЕРАПІЇ В. ФРАНКЛА У НАДАННІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ.....	60
Гнатюк О. В.	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ.....	65

О. С. Вавринів,

викладач кафедри практичної психології та педагогіки;

Р. Я. Яремко,

*викладач кафедри практичної психології та педагогіки
(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)*

ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ ДО РИЗИКУ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Швидкий розвиток сучасно суспільства, науки, технологій різко збільшує ризик виникнення масштабних катастроф та аварій. Тому особливого значення набуває необхідність підготовки висококласних фахівців, які займаються ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій, а саме – аварійно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

До основних особливостей службової діяльності фахівців аварійно-рятувальної служби цивільного захисту відносимо такі: високий рівень відповідальності за життя потерпілих та колег, матеріальних цінностей, локалізацію і ліквідацію надзвичайних ситуацій; виконання професійного завдання в екстремальних умовах; дефіцит часу та інформації про ситуацію, що склалася, ухвалення рішення й виконання необхідних дій; високий рівень нервово-психічної напруги, значні фізичні навантаження.

У зв'язку із тим, що професійна діяльність фахівців аварійно-рятувальної служби ДСНС України часто та напряму пов'язана із екстремальними ситуаціями, на основі теоретичного аналізу було виділено основні особливості психіки, найбільш важливі для ефективного здійснення професійної діяльності: збереження працездатності в умовах аварійних ситуацій, дефіциту часу; прийняття рішень у дуже короткі терміни; швидко приймати рішення в невідомій обстановці; висока емоційна стійкість; самовладання і витримка; виділення в інформації головного; збереження активності й працездатності в умовах втоми; незмінна стійкість уваги під впливом переляку або несподіваних зовнішніх впливів; особиста відповідальність за прийняття рішення й дії; тривале збереження

На основі отриманих результатів дослідження можемо зробити висновки, що готовність до ризику, як особистісна якість, також залежатиме від багатьох факторів, як об'єктивних, так і суб'єктивних. Оскільки професійна діяльність рятувальників пов'язана зі значним психоемоційним навантаженням та ризиком для життя, саме готовність до ризику і бажання допомогти людям у багатьох випадках переважає над страхом смерті, що дає можливість успішно виконувати професійне завдання.

Література

1. Кусій М. І. Професійна підготовка фахівців пожежно-рятувальної служби у ВНЗ МНС України. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2010. Вип. 4. С. 117–122.
2. Ріктор Т. Л. Ризик в умовах соціальної нестабільності (соціально-філософський аналіз): автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03. Донецьк, 2005. 28 с.
3. Heim H. Individuelle Risicobereitschaft und Unfallung. *Bundesinstitut für Arbeitsschutz*. Coblenz, 1971. 78 s.

Н. М. Василець,

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології управління
(Львівський державний університет внутрішніх справ)*

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЯВИЩА МОБІНГУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Мобінг – (від англ. *mob* – натовп) – психологічні утиски, переважно групові, працівника з боку роботодавця або інших працівників, що включають в себе постійні негативні висловлювання, критику на адресу працівника, його соціальну ізоляцію в середині організації, виключення з його службових дій соціальних контактів, поширення про працівника завідомо неправдивої інформації тощо [1]. Дане визначення має більш юридичний характер, оскільки взяте із енциклопедії трудового права, проте зачіпає й соціально-психологічний аспект.

Ще в 1958 році, даний термін застосував К. Лоренц [2], вживши «mobbing» для інтерпретації агресивної поведінки деяких тварин по відношенню до інших. Наприклад, мобінгом